Österbottens välfärdsområde
Pohjanmaan hyvinvointialue

Plan för förebyggande av olyckor 2027

Godkänd xx.xx.2026, räddningsväsendets sektion xxx§/2026

I kraft 01.01.2027-31.12.2027

Innehållsförteckning

Inledning 2

Syfte och mål 3

Tjänster och årliga prioriteringar 5

- Styrning och rådgivning 6
- Säkerhetskommunikation 6
- Samarbete och sakkunnigtjänster 8
  - Styrning och rådgivning i byggandet 8
  - Markanvändning och områdesplanering 9
- Tillsynsverksamhet 10
- Självbedömning av bostadsbyggnader 13
- Farliga kemikalier 13
  - Tillsynsansvar inom kemikaliesäkerhet 14
  - Tillsyn av kemikalieobjekt som omfattas av anmälningsskyldighet 14
  - Tillsyn av explosiva varor och pyrotekniska produkter 14
  - Oljeeldningsanläggningar och oljecisterner 15
  - Tillsyn av beredskap för oljebekämpning 15

Uppföljning av olycksutvecklingen 15

Genomförande av arbetet med att förebygga olyckor vid störningar och under undantagsförhållanden 16

Utvärdering av genomförandet 17

Bilaga 1 18

Inledning

Denna plan för förebyggande av olyckor styr planeringen, genomförandet och uppföljningen av Österbottens räddningsverks tjänster för förebyggande av olyckor under planeringsperioden. I planen beskrivs de centrala målen, prioriteringarna och åtgärderna för verksamheten samt uppföljningen av hur de genomförs.

Tjänsterna för förebyggande av olyckor grundar sig på de mål och den servicenivå som fastställts i räddningsverkets servicenivåbeslut (SNB). Frågor som gäller verksamhetsmiljön, riskerna, ordnandet av tjänsterna och servicenivån och som beskrivs i SNB och riskanalysen upprepas inte i denna plan. I stället fokuserar planen på det årliga genomförandet av verksamheten.

I planen sammanförs de centrala verksamhetsområdena inom förebyggande av olyckor och de årliga planer som gäller dessa. I planeringen av verksamheten utnyttjas bland annat information om olycksutvecklingen, brandutredningar, tillsyn och det övriga arbetet med att förebygga olyckor. Åtgärderna riktas utifrån de risker och behov som identifierats i verksamhetsmiljön.

Genomförandet av planen följs upp under året och utvärderas vid planeringsperiodens slut. Vid utvärderingen granskas hur målen och åtgärderna har genomförts samt vilka behov det finns av att utveckla verksamheten. Resultaten av utvärderingen utnyttjas vid planeringen av följande planeringsperiod.

De rättsliga grunderna för arbetet med att förebygga olyckor och räddningsverkets lagstadgade uppgifter baserar sig på gällande lagstiftning. Lagstiftningens innehåll upprepas inte i denna plan.

Syfte och mål

Tjänsterna för förebyggande av olyckor grundar sig på de mål och den servicenivå som fastställts i Österbottens välfärdsområdes servicenivåbeslut för räddningsväsendet (SNB). SNB styr ordnandet av tjänsterna, verksamhetens prioriteringar och fördelningen av resurser.

Planeringen och genomförandet av arbetet med att förebygga olyckor styrs av lagstiftningen samt av nationella och regionala styrdokument för räddningsväsendet. I planeringen beaktas särskilt lagstiftningen om räddningsväsendet, nationella strategier, inrikesministeriets anvisningar och program samt Österbottens välfärdsområdes och räddningsverkets egna strategiska dokument och övriga styrdokument.

Centrala utgångspunkter är Österbottens välfärdsområdes servicenivåbeslut för räddningsväsendet samt räddningsverkets riskanalys. Innehållet i dessa dokument upprepas inte i denna plan, utan de används som grund för fastställandet av den årliga verksamheten och dess prioriteringar.

Arbetet med att förebygga olyckor grundar sig på identifierade risker. Räddningsverkets riskanalys utgör grunden för hur tjänsterna och verksamheten riktas. Det riskbaserade arbetssättet återspeglas också i det dagliga arbetet: verksamhetens prioriteringar och åtgärder ses kontinuerligt över och riktas utifrån de risker, säkerhetsbrister och fenomen som identifieras i verksamheten.

Ett riskbaserat arbetssätt innebär att resurser och åtgärder riktas till de områden där de bedöms ge störst nytta för att förebygga olyckor och förbättra säkerhetsnivån. Utöver riskanalysen utnyttjas i planeringen av verksamheten exempelvis information från uppföljningen av olycksutvecklingen, brandutredningar, tillsyn och samarbete. Avgifterna för de tjänster som räddningsverket utför bestäms i enlighet med räddningslagen och den avgiftstaxa som fastställts av Österbottens välfärdsområde. En aktuell prislista över tjänsteavgifterna och information om grunderna för avgifterna finns på räddningsverkets webbplats.

Arbetet med att förebygga olyckor utvecklas som en del av räddningsverkets övriga verksamhets- och tjänsteutveckling. Utvecklingsbehoven grundar sig bland annat på observationer från verksamheten, utvärdering, riskinformation och förändringar i verksamhetsmiljön. De centrala riktlinjerna och utvecklingsåtgärderna fastställs i servicenivåbeslutet. I denna plan konkretiseras utvecklingsarbetet genom årliga prioriteringar och åtgärder.

Denna plan för förebyggande av olyckor gäller perioden 1.1–31.12.2027.

Genomförandet av planen följs upp som en del av räddningsverkets kvartalsrapportering och egenkontroll. Observationer och uppgifter om hur verksamheten har genomförts utnyttjas för att utveckla verksamheten och bereda följande planeringsperiod.

Planen lämnas till Tillstånds- och tillsynsverket för kännedom.

Planen är en offentlig handling och finns tillgänglig på Österbottens räddningsverks webbplats på adressen https://www.pohjanmaanpelastuslaitos.fi.

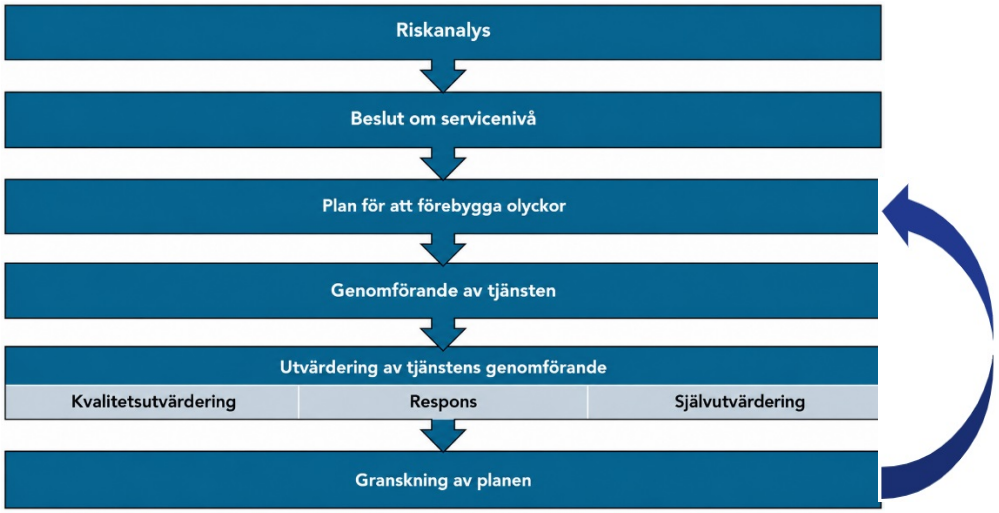

DIAGRAM 1. PROCESSEN FÖR PLANERINGEN AV ARBETET MED ATT FÖREBYGGA OLYCKOR

Fördelning av resurser

Arbetet med att förebygga olyckor omfattar sammanlagt personalresurser motsvarande 24 årsverken. Av dessa har personal motsvarande 13 årsverken som huvudsaklig uppgift att sköta uppgifter inom förebyggande av olyckor. Därutöver deltar även annan personal vid räddningsverket i arbetet som en del av sina ordinarie arbetsuppgifter.

Resurserna för förebyggande av olyckor fördelas riskbaserat mellan de tjänster och åtgärder som fastställs i planen. Genomförandet av verksamheten och resursernas tillräcklighet följs upp som en del av räddningsverkets årliga verksamhetsutvärdering. Fördelningen av resurser och organiseringen av arbetsuppgifterna kan vid behov ändras utifrån den årliga planen, identifierade servicebehov och hur verksamheten genomförs.

Centrala prioriteringar för 2027:

- upprätthålla och utveckla säkerhetskommunikationens räckvidd
- genomföra och utveckla självutvärderingen av brandsäkerheten i bostadsbyggnader
- förbättra tillsynens kvalitet och genomförande
- utveckla uppföljningen av olycksutvecklingen och utnyttjandet av information

Tjänster och årliga prioriteringar

Österbottens räddningsverks tjänster för förebyggande av olyckor bildar en helhet vars syfte är att förebygga olyckor, minska de skador som orsakas av dem samt stärka tryggheten för befolkningen och olika sammanslutningar. Tjänsterna genomförs i enlighet med servicenivåbeslutet, riskerna och de identifierade servicebehoven.

I denna plan beskrivs de centrala åtgärderna och prioriteringarna för 2027.

Styrning och rådgivning

Styrning och rådgivning är centrala tjänster inom förebyggande av olyckor. Genom dessa tjänster stöds människor, sammanslutningar och andra aktörer i säkerhetsfrågor och främjas införandet av säkra arbetssätt. Verksamheten grundar sig på regionens risker och identifierade servicebehov och genomförs i samarbete med andra aktörer.

Utgångspunkten för styrningen och rådgivningen är ett kundorienterat och tillgängligt arbetssätt. Räddningsverket erbjuder rådgivning där människor befinner sig och där det är möjligt att påverka säkerheten. Verksamheten genomförs genom personliga möten och med hjälp av andra ändamålsenliga kanaler.

Brandsäkerheten i bostadsbyggnader främjas även genom självutvärdering. Risker och brister som upptäcks vid självutvärderingen hanteras i första hand genom styrning och rådgivning. Om säkerhetsbristerna inte åtgärdas eller situationen annars kräver det, kan ärendet överföras till tillsyn.

Prioriteringar och åtgärder för 2027:

- Styrning och rådgivning genomförs på ett kundorienterat och tillgängligt sätt där invånarna och andra målgrupper befinner sig.
- Personliga möten och möjligheterna att diskutera säkerhetsfrågor direkt med invånarna stärks.
- Den jourhavande brandinspektören fungerar som primär kontaktperson i alla ärenden som gäller förebyggande av olyckor. Den jourhavande brandinspektören nås per telefon och e-post vardagar kl. 9.00–15.00.

Säkerhetskommunikation

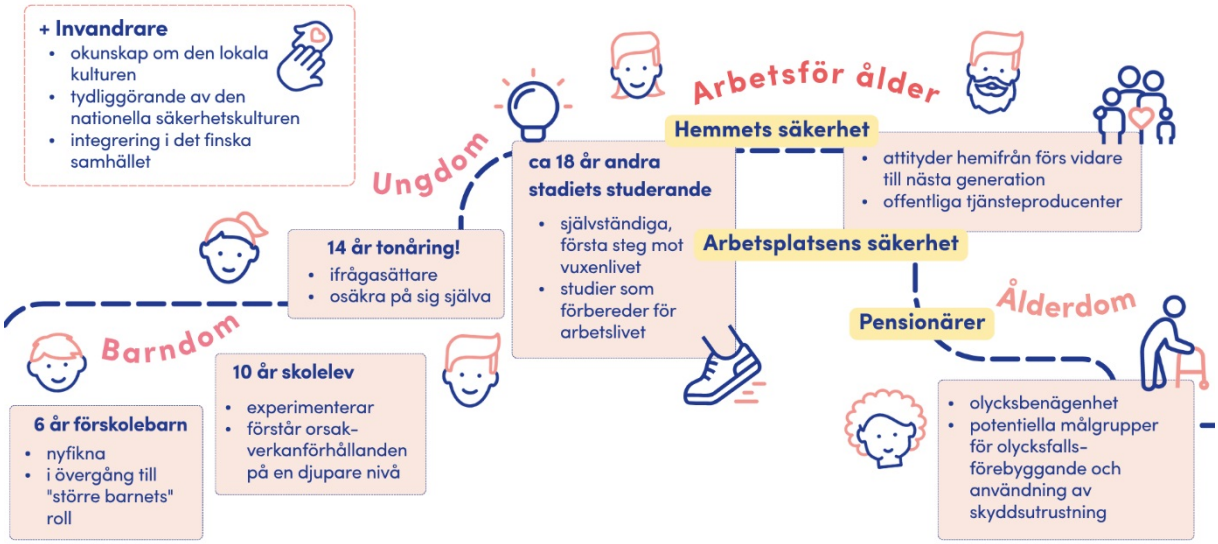
Genom säkerhetskommunikation stärks invånarnas, sammanslutningarnas och organisationernas säkerhetskompetens samt stöds identifieringen av risker och införandet av säkra handlingssätt. Målet är att människor ska kunna förebygga olyckor, förbereda sig på dem och agera ändamålsenligt vid olyckor och störningar.

Säkerhetskommunikationen riktas utifrån risker, olycksutvecklingen och identifierade säkerhetsfenomen. Innehållet, målgrupperna och metoderna väljs utifrån var säkerhetskommunikationen bedöms ha störst effekt. Kommunikationen genomförs planmässigt samt utifrån situationen och identifierade behov.

Effekten och resurseffektiviteten stärks genom samarbete och genom att utnyttja räddningsverkets och samarbetspartnernas kommunikationskanaler och nätverk. Även observationer från räddningsverkets övriga verksamhet, såsom tillsyn, brandutredningar, uppföljning av olycksutvecklingen och räddningsverksamhet, utnyttjas för att rikta säkerhetskommunikationen.

Prioriteringar och åtgärder för 2027:

- Räckvidden för säkerhetskommunikationen utökas. Målet är att under året nå minst 12 % av regionens befolkning och ordna 250 säkerhetsutbildningstillfällen i enlighet med målen i servicenivåbeslutet (SNB).
- Räddningsverket erbjuder säkerhetskommunikation till olika målgrupper i regionen. Verksamheten riktas särskilt utifrån identifierade risker, servicebehov och säkerhetsfenomen.
- Säkerhetsutbildningar ordnas jämnt fördelat över hela landskapet för att nå befolkningen i olika kommuner och verksamhetsmiljöer.
- Metoderna för säkerhetskommunikation breddas och verksamheten förs närmare invånarna. Traditionella arbetssätt utvecklas och kompletteras med lättillgängliga möten, såsom dörrknackning och uppsökande verksamhet i bostadsområden.
- Säkerhetskommunikation genomförs även i människors vardagsmiljöer. Exempelvis kan släckningsövningar ordnas i anslutning till butiker och andra serviceställen under veckoslut, så att invånarna nås i sin vardag.
- Innehållet och metoderna för säkerhetskommunikationen utvecklas utifrån respons, observationer från verksamheten och olycksutvecklingen.

FIGUR 1. ÖSTERBOTTENS RÄDDNINGSVERKS MÅLGRUPPER FÖR SÄKERHETSKOMMUNIKATION 2027.

Samarbete och sakkunnigtjänster

Samarbete med andra myndigheter, kommuner, sammanslutningar, företag och andra aktörer är en central del av ett effektivt arbete med att förebygga olyckor. Genom samarbete kan olika aktörers kompetens och resurser samordnas, informationsutbytet förbättras och åtgärderna riktas effektivare mot identifierade risker.

Räddningsverket fungerar som sakkunnig inom säkerhet och räddningsverksamhet och deltar i samarbetet när räddningsväsendets perspektiv och kompetens bidrar till att uppnå gemensamma mål. Samarbetet kan exempelvis omfatta sakkunnigtjänster, utlåtanden, utbildningar, gemensamma inspektioner, säkerhetsplanering, informationsutbyte och andra gemensamt genomförda åtgärder.

Samarbetet bedrivs både som en kontinuerlig verksamhet och i situationer där identifierade risker, olycksutvecklingen eller annan säkerhetsinformation visar på behov av gemensamma åtgärder. Information som erhålls genom samarbetet utnyttjas också vid planeringen och inriktningen av arbetet med att förebygga olyckor.

Prioriteringar och åtgärder 2027:

- Samarbetet med centrala samarbetspartner fortsätter och gemensamma arbetssätt utvecklas utifrån identifierade behov.
- Det myndighetsövergripande samarbetet kring riskboende fortsätter och verksamheten inom expertgruppen utvecklas.

Styrning och rådgivning i byggandet

Räddningsverket fungerar som sakkunnig partner till kommunernas byggnadstillsynsmyndigheter och deltar i styrningen och rådgivningen kring planeringen av byggprojekt, särskilt i frågor som gäller brand- och användarsäkerhet samt förutsättningarna för räddningsverksamhet och prehospital akutsjukvård. På begäran av byggnadstillsynsmyndigheten ger räddningsverket sakkunnigutlåtanden om bygglovsansökningar och tillhörande planer samt deltar vid behov i inspektioner under byggprojektens gång.

Vid styrningen av byggandet fäster räddningsverket särskild uppmärksamhet vid följande helheter:

- objektets tillgänglighet för räddningsverksamhet och prehospital akutsjukvård, inklusive räddningsvägar och arrangemang för reservutgångar
- arrangemang för släckningsvägar och arbetarskyddet inom räddningsverksamheten
- tillgången till, tillräckligheten av och hanteringen av släckvatten
- placeringen och funktionen hos anordningar för räddningsväsendet, såsom:
    - släckningsanläggningar
    - rökventilation
    - släckvattenledningar
    - hissar avsedda för räddningsverksamhet
    - automatiska brandlarmanläggningar som är anslutna till nödcentralen
    - täckningen för myndighetsnätet
- byggnadsteknisk brand- och användarsäkerhet samt utrymningssäkerhet i lokaler
- placering av kemikalier
- uppsamling och hantering av förorenat släckvatten
- arrangemang för skyddsrum vid nybyggnad och grundrenoveringsprojekt

Prioriteringar och åtgärder för 2027:

- Räddningsverket behandlar de begäranden om utlåtanden som inkommit från byggnadstillsynsmyndigheterna i enlighet med servicenivåbeslutet och gällande arbetssätt.
- Ett centralt fokus under året är att stärka byggnadstillsynsmyndigheternas kompetens inom brandsäkerhet genom utbildning. Målet är att effektivisera samarbetet, förenhetliga arbetssätten och främja ett smidigt sakkunnigsamarbete vid styrningen av byggprojekt.

Markanvändning och områdesplanering

Räddningsverket deltar i markanvändnings- och områdesplaneringen som en del av arbetet med att förebygga olyckor. Syftet med samarbetet är att beakta räddningsväsendets perspektiv, identifierade risker och förutsättningarna för räddningsverksamheten i ett så tidigt skede som möjligt samt att främja utvecklingen av en trygg och välfungerande verksamhetsmiljö.

Genom att delta i planeringen i ett tidigt skede kan man påverka bland annat områdenas tillgänglighet, placeringen av byggnader och verksamheter, förutsättningarna för räddningsverksamheten samt andra lösningar som påverkar säkerheten. Genom tidigt samarbete strävar man efter att minska problem som annars kan uppstå i senare planerings-, byggnads- och tillståndsskeden samt att underlätta genomförandet av säkerhetslösningar.

Prioriteringar och åtgärder för 2027:

- Räddningsverket deltar i kommunernas och landskapets markanvändnings- och områdesplanering och lyfter fram räddningsväsendets perspektiv i planeringens olika skeden.
- Räddningsverket behandlar de begäranden om utlåtanden som inkommit och som gäller markanvändning, miljö och placering av verksamheter.
- I samband med utlåtanden och sakkunnigarbete lyfts särskilt förutsättningarna för räddningsverksamheten, centrala säkerhetsaspekter och identifierade risker fram.

Tillsynsverksamhet

Syftet med tillsynsverksamheten är att främja och övervaka att de skyldigheter som föreskrivs i räddningslagstiftningen uppfylls samt att förebygga bränder och andra olyckor. Tillsynen grundar sig på 78–79 § i räddningslagen (379/2011), riskbedömning samt de mål och prioriteringar som fastställs i denna plan för förebyggande av olyckor.

Tillsynen genomförs i form av periodisk tillsyn, tillsyn efter prövning och dokumentbaserad tillsyn. Vid inriktningen av tillsynen beaktas riskerna i anslutning till objektet och verksamheten, observationer som gjorts vid tillsynen samt information från andra tjänster inom förebyggande av olyckor, brandutredningar och räddningsverksamheten. I samband med tillsynen ges vid behov styrning och rådgivning, och andra sakkunnigas kompetens utnyttjas.

Den periodiska tillsynen riktas till de objekt som fastställts i planen och genomförs enligt de angivna tillsynsintervallen. Tillsyn efter prövning inleds utifrån ett identifierat tillsynsbehov, exempelvis till följd av en anmälan, en kontakt från en annan myndighet, en olycka eller någon annan observation. Dokumentbaserad tillsyn används när tillsynen på ett ändamålsenligt sätt kan genomföras utifrån handlingar.

Tillsynen omfattar även uppföljning av att konstaterade brister åtgärdas, det vill säga eftertillsyn. Formen för eftertillsyn fastställs utifrån bristernas allvarlighetsgrad och tillsynsbehovet.

Målet med tillsynsverksamheten är att tillsynen ska genomföras med hög kvalitet, enhetligt och riskbaserat samt att tillgängliga resurser ska riktas enligt det identifierade tillsynsbehovet. Information som erhålls genom tillsynen utnyttjas inte bara vid planeringen av tillsynen, utan även vid utvecklingen av övriga tjänster inom förebyggande av olyckor och räddningsverkets verksamhet.

Periodisk tillsyn

Med periodisk tillsyn avses tillsyn som genomförs regelbundet med på förhand fastställda intervall. Den periodiska tillsynen riktas särskilt till företags- och institutionsobjekt samt bostadsbyggnader. Inriktningen av tillsynen och tillsynsintervallen grundar sig på en bedömning av de objektspecifika riskerna och tillsynsbehovet.

Den periodiska tillsynen av företags- och institutionsobjekt genomförs huvudsakligen i form av brandsyner. Vid tillsynen bedöms hur skyldigheterna enligt räddningslagen uppfylls samt vilka brand- och personsäkerhetsrisker som är förknippade med objektets verksamhet och förhållanden. I samband med tillsynen ges vid behov styrning och rådgivning, och det följs upp att konstaterade brister åtgärdas.

Objekten och antalen för den periodiska tillsynen år 2027 presenteras i tabellen nedan.

TABELL 1. PLANERADE TILLSYNSOBJEKT FÖR 2027.

Objektsklass	Antalobjekt totalt (1.10.2026)	Planerade tillsynsobjekt
A1	239	108
A2	265	107
A3	818	220
A4	788	212
A5	434	82
A6	295	64
B	45 826	35

Genomförandet följs upp under året som en del av uppföljningen av arbetet med att förebygga olyckor. Antalet genomförda periodiska tillsyner jämförs med det planerade antalet, och eventuella avvikelser hanteras genom att resurserna och tillsynen riktas om vid behov.

Prioriteringar för 2027:

- Genomföra den periodiska tillsynen av objekt i kategorierna A1–A6 i enlighet med tillsynsplanen.
- Den periodiska tillsynen av bostadsbyggnader genomförs riskbaserat i sådana bostadsbyggnader som omfattas av skyldigheten att utarbeta en räddningsplan. Målet är att årligen utföra brandsyner i cirka 10 % av dessa byggnader. Vid inriktningen av tillsynen utnyttjas resultaten från självutvärderingen och andra identifierade risker.
- Utveckla tillsynens kvalitet och enhetlighet.
- Genomföra eftertillsyn av konstaterade brister på riskbasis, antingen dokumentbaserat eller genom besök på objektet.

Tillsyn efter prövning

illsyn efter prövning inleds utifrån ett identifierat tillsynsbehov. Tillsynsbehovet kan exempelvis grunda sig på en anmälan, myndighetssamarbete, observationer som gjorts vid brandutredningar eller annan verksamhet eller någon annan säkerhetsrisk. Tillsynen riktas utifrån riskerna och nödvändiga åtgärder vidtas i den omfattning som situationen kräver.

Anmälan om uppenbar brandfara eller annan olycksrisk

Tillsyn som grundar sig på anmälningar riktas till situationer där en uppenbar brandfara eller någon annan betydande olycksrisk har identifierats. Anmälningarna behandlas och tillsynsåtgärderna riktas utifrån risken.

Prioriteringar och åtgärder för 2027:

- Utveckla smidigare handläggning av anmälningar och effektivare tillsyn.
- Utnyttja myndighetsövergripande samarbete, särskilt i krävande objekt med brandriskboende.
- Verksamheten följs upp utifrån antalet anmälningar och genomförda tillsynsåtgärder samt, vid behov, genomförandet av eftertillsyn.

Tillsyn av offentliga tillställningar

Tillsynen av offentliga tillställningar grundar sig på bedömning av inlämnade räddningsplaner samt riskbaserade tillsynsbesök. Vid tillsynen läggs tonvikten på att identifiera brand- och personsäkerhetsrisker som orsakas av evenemangets karaktär och förhållanden samt på att säkerställa förutsättningarna för räddningsverksamheten.

Prioriteringar och åtgärder för 2027:

- Riskbaserad tillsyn av offentliga tillställningar
- Identifiering av evenemang som kräver särskild uppmärksamhet och förhandskontakter
- Nödvändigt samarbete med andra myndigheter

Säkerhet vid tillfällig inkvartering

Säkerheten vid tillfällig inkvartering övervakas riskbaserat som en del av räddningsmyndighetens tillsynsuppgifter. Vid tillsynen kan dokumentbaserad tillsyn, styrning och rådgivning samt tillsynsbesök utnyttjas.

Prioriteringar och åtgärder för 2027:

- Säkerställa säkerheten vid identifierade objekt för tillfällig inkvartering på riskbasis.

Dokumentbaserad tillsyn

Dokumentbaserad tillsyn genomförs huvudsakligen som en del av den övriga tillsynsverksamheten. Skyldigheter som gäller handlingar bedöms särskilt i samband med periodiska brandsyner samt när det finns ett identifierat behov av separat dokumentbaserad tillsyn. Utrymningssäkerhetsredogörelser följs upp separat och aktivt.

Räddningsplaner för bostadsbyggnader, företag och inrättningar

Räddningsplanernas aktualitet och innehåll bedöms huvudsakligen i samband med periodiska brandsyner. Konstaterade brister hanteras som en del av tillsynsprocessen. Vid behov ges objektet styrning och rådgivning eller vidtas någon annan tillsynsåtgärd.

Utrymningssäkerhet i vårdinrättningar samt serviceboende och stödboende

Räddningsmyndigheten behandlar och övervakar utredningar om utrymningssäkerhet i enlighet med räddningslagen. Vid bedömningen av utrymningssäkerheten fästs särskild uppmärksamhet vid verksamheten i objektet, personalens och de boendes funktionsförmåga samt utrymningsarrangemangen.

Prioriteringar och åtgärder för 2027:

- Utveckla handläggningen och uppföljningen av utredningar om utrymningssäkerhet
- Identifiera och behandla bristfälliga eller föråldrade utredningar
- Utveckla samarbetet med och styrningen av objekten

Brandsäkerhetsanordningar

Underhållet och funktionsdugligheten hos brandsäkerhetsanordningar övervakas huvudsakligen i samband med periodiska brandsyner. Vid betydande brister kan objektet kontaktas redan före nästa periodiska tillsyn. Vid behov hanteras ärendet genom styrning och rådgivning eller någon annan tillsynsåtgärd.

Självbedömning av bostadsbyggnader

Räddningsverket använder självutvärdering av brandsäkerheten i bostadsbyggnader som en del av arbetet med att främja invånarnas egen beredskap och brandsäkerhet. Syftet med självutvärderingen är att öka invånarnas medvetenhet om brandsäkerhet samt göra det möjligt att identifiera och åtgärda brister i brandsäkerheten.

Självutvärderingen genomförs områdesvis i etapper. Målet är att alla bostadsbyggnader i regionen ska omfattas av självutvärderingen under en period på cirka tio år.

Resultaten från självutvärderingen utnyttjas vid styrning, rådgivning, säkerhetskommunikation och inriktning av tillsynen. Den nationella utvecklingen av elektroniska ärendetjänster möjliggör en vidareutveckling av genomförandet av självutvärderingen och utnyttjandet av resultaten.

Prioriteringar och åtgärder för 2027:

- Fortsätta självutvärderingen av bostadsbyggnader i enlighet med den årliga regionala genomförandeplanen.
- Utveckla det elektroniska genomförandet av självutvärderingen och utnyttjandet av resultaten i takt med utvecklingen av de nationella elektroniska ärendetjänsterna.
- Antal år 2027: 4500 st.

Farliga kemikalier

Räddningsverket övervakar hantering, förvaring och lagring av farliga kemikalier i enlighet med kemikaliesäkerhetslagstiftningen. Tillsynen genomförs huvudsakligen i samband med periodiska brandsyner samt utifrån anmälningar och andra tillsynsbehov. Vid tillsynen beaktas de objektspecifika riskerna och verksamhetens omfattning.

Tillsynsansvar inom kemikaliesäkerhet

Till räddningsverkets tillsynsuppgifter hör tillsyn över mindre industriell hantering och lagring av farliga kemikalier samt övriga tillsynsuppgifter som enligt kemikaliesäkerhetslagstiftningen ankommer på räddningsmyndigheten. Säkerhets- och kemikalieverket ansvarar för tillsynen över omfattande industriell hantering och lagring av kemikalier.

Räddningsverkets kemikalietillsyn är nära kopplad till det övriga arbetet med att förebygga olyckor och särskilt till den periodiska tillsynen. Säkerhetsarrangemang i anslutning till hantering och lagring av kemikalier kontrolleras som en del av den övriga tillsynen av objektet när de omfattas av tillsynen av objektet.

Prioriteringar och åtgärder för 2027:

- Tillsyn över hantering och lagring av kemikalier genomförs som en del av den periodiska tillsynen av objekten.
- Vid tillsynen fästs särskild uppmärksamhet vid verksamhetens omfattning, säkerhetsarrangemangen och säkerställandet av förutsättningarna för räddningsverksamheten.
- Observationer som gäller kemikaliesäkerhet utnyttjas vid behov i det övriga arbetet med att förebygga olyckor.

Tillsyn av kemikalieobjekt som omfattas av anmälningsskyldighet

Om farliga kemikalier hanteras eller lagras industriellt i mindre omfattning vid ett objekt och verksamheten når den omfattning som medför anmälningsskyldighet, ska verksamhetsutövaren göra en anmälan till räddningsmyndigheten. Räddningsverket behandlar anmälan och fattar ett beslut om verksamheten. I beslutet kan villkor ställas som är nödvändiga med tanke på verksamhetens säkerhet.

Innan verksamheten tas i bruk utför räddningsverket en ibruktagningsinspektion för att säkerställa att verksamheten och dess säkerhetsarrangemang uppfyller villkoren i beslutet och kraven i lagstiftningen.

Verksamhetens fortlöpande säkerhet övervakas dessutom i samband med periodiska brandsyner. Om det vid den periodiska tillsynen konstateras att verksamheten förutsätter en anmälan eller att det finns betydande brister i hanteringen och lagringen av kemikalier, vidtar räddningsverket nödvändiga tillsynsåtgärder.

Prioriteringar och åtgärder 2027:

- Vid ibruktagningsinspektioner säkerställs att de fastställda villkoren uppfylls.
- Kemikaliesäkerheten övervakas som en del av de periodiska brandsynerna.

Tillsyn av explosiva varor och pyrotekniska produkter

Räddningsverket behandlar inom sitt verksamhetsområde anmälningar som gäller försäljning, förvaring och användning av pyrotekniska produkter samt övervakar verksamheten i enlighet med kemikaliesäkerhetslagstiftningen.

Tillsynen av försäljnings- och lagerplatser för fyrverkerier genomförs riskbaserat. Ett tillsynsbesök kan exempelvis göras vid ett nytt objekt eller vid ett objekt där verksamheten

medför en större person- eller brandsäkerhetsrisk än normalt. Anmälningar som gäller användning av fyrverkerier, eldshower och andra pyrotekniska produkter behandlas från fall till fall.

Prioriteringar och åtgärder 2027:

- Försäljning och lagring av fyrverkerier övervakas genom behandling av anmälningar och riskbaserad tillsyn.
- Anmälningar som gäller användning av fyrverkerier och andra pyrotekniska produkter behandlas i enlighet med bestämmelserna.
- Säker användning av fyrverkerier: Säkerhetskommunikationen och myndighetssamarbetet effektiviseras för att främja en säker användning av fyrverkerier. Dessutom förtydligas arbetssätten i anslutning till anmälningsförfaranden, användningsbegränsningar och förbud.
- Tillsynsbesök riktas riskbaserat.

Oljeeldningsanläggningar och oljecisterner

Räddningsverket övervakar de uppgifter som enligt lagstiftningen ankommer på räddningsmyndigheten i fråga om oljeeldningsanläggningar och oljecisterner. Tillsynen genomförs bland annat utifrån anmälningar och inspektionsprotokoll samt i samband med periodiska brandsyner.

Uppföljningen av att skyldigheten att inspektera oljecisterner uppfylls sker utifrån inspektionsprotokollen. Konstaterade brister bedöms och nödvändiga fortsatta åtgärder vidtas i enlighet med riskerna och lagstiftningen.

Prioriteringar och åtgärder för 2027:

- Inspektionsprotokoll för oljecisterner behandlas och tillhörande fortsatta åtgärder genomförs i enlighet med bestämmelserna.
- Säkerhetsbrister i oljeeldningsanläggningar och oljecisterner beaktas vid den periodiska tillsynen.

Tillsyn av beredskap för oljebekämpning

Räddningsverket övervakar skyldigheterna i anslutning till beredskapen för oljebekämpning som en del av de tillsynsuppgifter som ålagts räddningsverket. Tillsynen riktas särskilt till verksamheter och objekt där hantering, lagring eller distribution av oljeprodukter medför risk för oljeolyckor.

Tillsynen av beredskapen för oljebekämpning genomförs huvudsakligen i samband med periodiska brandsyner. Vid tillsynen bedöms om beredskapsarrangemangen är tillräckliga i förhållande till objektets verksamhet och risker.

Prioriteringar och åtgärder för 2027:

- Tillsynen av beredskapen för oljebekämpning inkluderas riskbaserat i de periodiska brandsynerna.
- Särskild uppmärksamhet fästs vid beredskapen för oljebekämpning vid distributionsstationer.
- Brister som upptäcks vid tillsynen hanteras som en del av den normala tillsynsprocessen.

Uppföljning av olycksutvecklingen

Räddningsverket följer regelbundet upp olycksutvecklingen i regionen varje vecka och varje kvartal. Vid uppföljningen utnyttjas information från räddningsväsendets rapporteringssystem samt information som uppkommer inom andra tjänster för förebyggande av olyckor. Syftet med uppföljningen är att identifiera förändringar i antalet olyckor, deras orsaker och olyckstyper samt återkommande fenomen. Enskilda förändringar leder i regel inte till omedelbara åtgärder, utan observationerna bedöms som en del av den långsiktiga utvecklingen och utifrån övrig tillgänglig information.

Förändringar och fenomen som identifieras vid uppföljningen av olycksutvecklingen utnyttjas årligen vid inriktningen av tjänsterna för förebyggande av olyckor samt vid fastställandet av prioriteringar och åtgärder. Informationen kan exempelvis användas för att fastställa prioriteringar för tillsyn, styrning, rådgivning och säkerhetskommunikation. Observationer från brandutredningar utgör en av informationskällorna vid uppföljningen av olycksutvecklingen och utnyttjas som en del av planeringen och utvecklingen av arbetet med att förebygga olyckor.

Mätare för uppföljningen av olycksutvecklingen och verksamhetsmodellerna för hur informationen utnyttjas vidareutvecklas. Målet är att förbättra informationens enhetlighet och användbarhet samt möjligheterna att bedöma effekterna av arbetet med att förebygga olyckor.

Information från brandutredningar utnyttjas tillsammans med övrig information från uppföljningen av olycksutvecklingen vid inriktningen av tjänsterna för förebyggande av olyckor och utvecklingen av verksamheten. Utifrån observationerna kan exempelvis styrning och rådgivning, säkerhetskommunikation och tillsyn riktas.

Prioriteringar och åtgärder för 2027:

- Vidareutveckla verksamhetsmodellen för uppföljning och analys av olycksutvecklingen.
- Utveckla de mätare som används vid uppföljningen och hur de utnyttjas.
- Utnyttja observationer från brandutredningar och andra tjänster för förebyggande av olyckor vid bedömningen av olycksutvecklingen och inriktningen av verksamheten.

Genomförande av arbetet med att förebygga olyckor vid störningar och under undantagsförhållanden

Vid genomförandet av arbetet med att förebygga olyckor vid störningar och under undantagsförhållanden följs räddningsverkets gällande beredskaps- och beredskapsplaner. I planerna fastställs hur verksamheten ska ordnas, ansvarsfördelningen och hur verksamhetens kontinuitet ska säkerställas vid störningar och under undantagsförhållanden.

Vid genomförandet av tjänsterna för förebyggande av olyckor beaktas de förändringar i verksamhetsmiljön och de tillgängliga resurserna som orsakas av störningssituationen eller undantagsförhållandena. Verksamheten prioriteras på det sätt som situationen kräver.

Räddningsverkets beredskaps- och beredskapsplaner innehåller sekretessbelagd information och deras detaljerade innehåll presenteras därför inte i denna plan.

Utvärdering av genomförandet

Genomförandet av tjänsterna för förebyggande av olyckor följs upp kvartalsvis i enlighet med välfärdsområdets verksamhetsplan. Genomförandet utvärderas med hjälp av de mål som fastställts i servicenivåbeslutet och denna plan samt de mätare som finns tillgängliga.

Den egenkontroll som genomförs inom välfärdsområdet utgör en del av uppföljningen av tjänsternas genomförande. Genom kvartalsrapporteringen och egenkontrollen följs det upp hur de fastställda målen och prestationerna har uppnåtts samt identifieras eventuella avvikelser och utvecklingsbehov.

Uppgifter om genomförandet under tidigare år utnyttjas vid planeringen av verksamheten och fördelningen av resurser. Utifrån dessa uppgifter kan man bedöma prioriteringarna för kommande års tillsyn, styrning, rådgivning och säkerhetskommunikation samt planera verksamheten proaktivt.

Bilaga 1

Bilagetabell A1. Principiell tillsynsintervall för brandsyner i objekt som används dygnet runt.

Riktgivande intervall för brandsyner	**12 mån**	**24 mån**	**36 mån**	**48 mån**	**60 mån**	**96 mån**	**120 mån**
Centralsjukhus, övriga sjukhus	**12**[1)]						
Bäddavdelningar på hälsovårdscentraler	**12**[1)]						
Specialbyggnader inom hälsovård, övriga hälsovårdsbyggnader (dagtid)				**48**			
Ålderdomshem, vårdanstalter för funktionsnedsatta	**12**[1)]						
Servicehus							
med sprinkler			**36**[2)]				
utan sprinkler	**12**[2)]						
Stödboende och övriga motsvarande objekt med utrymningssäkerhetsutredning		**24**[2)]					
Övriga byggnader inom socialväsendet[7)]			**36**				
Barn- och skolhem, fängelser, heldygnsdaghem							
fängelser	**12**		**36**[3)]				
barn- och ungdomshem		**24**					
heldygnsdaghem		**24**					
Hotell, semester-, vilo- och rekreationshem, byggnader för inkvartering		**24**					
Semesterstugor och -aktier som hyrs ut				**48**[4)]		**96**[5)]	
campingplatser				**48**[6)]			
Internat, övriga kollektivbostadsbyggnader					**60**[8)]		

1) Tillsynsintervallen är tätare ifall det inte finns automatisk släckanläggning i objektet
2) Tillsynsintervallet kan ses över i samband med uppdatering av utredning om utrymningssäkerheten
3) Öppna fängelser
4) Företagsverksamhet, förmedlingsföretag
5) Mindre helheter, t.ex. tillsyn och anvisningar via brev
6) Stjänklass hänvisar tillsynsintervallet
7) Byggnader för skyddsarbete, servicecentraler för funktionsnedsatta och åldringar, byggnader för missbrukarvård mm.
8) Flyktningförläggning, 12 mån

Bilagetabell A2. Principiell tillsynsintervall för brandsyner i undervisningsbyggnader och daghem.

Riktgivande intervall för brandsyner	**12 mån**	**24 mån**	**36 mån**	**48 mån**	**60 mån**	**96 mån**	**120 mån**
Daghem							
under 25 platser					**60**		
25–100 platser			**36**				
över 100 platser		**24**					
Allmänbildade läroanstalter	**12**						
Mellanstadiets läroanstalter		**24**					
Högskolor och forskningsanstalter				**48**			
Övriga undervisningsbyggnader					**60**		

Bilagetabell A3. Principiell tillsynsintervall för brandsyner i samlings- och affärsutrymmen.

Riktgivande intervall för brandsyner	**12 mån**	**24 mån**	**36 mån**	**48 mån**	**60 mån**	**96 mån**	**120 mån**
Affärs- och varuhus, butikshallar, handelscentra							
under 400 m2							**120**
400-2 499 m2				**48**			
2 500- 9 999 m2		**24**					
10 000 m2 eller mera	**12**						
Utskänkningsrestauranger							
under 50 kundplatser						**96**	
50–500 kundplatser			**36**				
över 500 kundplatser	**12**						
Matrestauranger[1)]							**120**
Teater och konsertbyggnader							
platsantal över 300	**12**						
platsantal högst 300				**48**			
Bibliotek, museer och utställningshallar							
bibliotek och museer					**60**		
utställningshallar		**24**					
Byggnader för religiösa samfund				**48[2)]**			
Övriga byggnader för samlingslokaler som förenings- och klubblokaler och idrotts- och motionsbyggnader					**60**		
Trafikbyggnader							
flygterminaler och trafikbyggnader under jord	**12**						
övriga trafikbyggnader[3)]					**60**		

1) Objektet kan ha utskänkningstillstånd, men verksamhetens tyngdpunkt ligger på servering av lunch eller middag
2) Utrymmets högsta tillåtna personantal kan inverka på tillsynsintervallet
3) T.ex. underjordiska parkeringsutrymmen, inte enskilda täckta bilparkeringar

Bilagetabell A4. Principiell tillsynsintervall för brandsyner i industri- och lagerbyggnader

Riktgivande intervall för brandsyner	**12 mån**	**24 mån**	**36 mån**	**48 mån**	**60 mån**	**96 mån**	**120 mån**
Byggnader för energiproduktion[3)]							
under 1 000 m2					**60**		
1 000 m2 eller större		**24**					
Betydande byggnader för infrastruktur[1)]	**12**						
Industrihallar och övriga industribyggnader[2)]							
under 1000 m2					**60**		
1000-4 999 m2		**24**					
över 5 000 m2	**12**						
Industri- och småindustribyggnader[2)]							
under 1 000 m2							**120**
1 000 m2 eller större		**24**					
Lagerbyggnader [2)]							
under 1 000 m2							**120**
1 000-9 999 m2				**48**			
10 000 m2 eller mera		**24**					

1) Även övriga betydande objekt för energiproduktion som fjärrvärme, vattenförsörjning, fossilgas, teleteknik osv. Även YTS-objekt observeras t.ex. försörjningsberedskapscentralens beredskapslager osv.
2) Brandfarlighetsklass och omsättning av varor ska beaktas till exempel i hamnar och logistikcenter
3) Vindkraftverk ≥ 5 kpl a. 2 MW – tillsynsintervall 36 mån

Bilagetabell A5. Principiell tillsynsintervall för brandsyner i lantbruksbyggnader.

Riktgivande intervall för brandsyner	**12 mån**	**18 mån**	**24 mån**	**36 mån**	**48 mån**	**60 mån**	**96 mån**	**120 mån**
Objektet har miljötillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket	**12**							
Objektet har miljötillstånd av kommunen (lägre gräns)						**60**		
Separata byggnader för spanmålstorkning[1) 5)] Övriga lantbruksbyggnader[2) 3) 4)]				**36**		**60**		

1) Ifall objektet har verksamhet som är en del av regionförvaltningsmyndighetens eller kommunens miljötillstånd, utan är t.ex. en byasamfundets egen spannmålstork, är utgångspunkten för syneintervallen 36 mån. För en liten spannmålstork som används av en enskild odlare är utgångspunkten för syneintervallen 60 mån., användningsgraden inverkar på om syneintervallet görs oftare eller mer sällan.
2) För övriga byggnader för jordbruk (byggnadsklassificering 892, 893, 899) bestäms syneintervallen från fall till fall.
3) Växthus. Byggnadsklassificering 892. Över 5 000 m2 men under 10 000 m2 – tillsynsintervall 60 mån. och över 10 000 m2 – tillsynsintervall 36 mån.
4) Pälsdjursfarmer som har tillstånd från regionförvaltningsverket. Byggnadsklassificeringsklass 893 pälsdjursfarmer – tillsynsintervall 60 mån.
5) Byggnader för spannmålstorkning För en liten spannmålstork som används av en enskild odlare är utgångspunkten för syneintervallen 120 mån. varvid synen utförs i samband med bostadshusets, användningsgraden inverkar på om syneintervallet görs oftare eller mer sällan.

Bilagetabell A6. Principiell tillsynsintervall för byggnader i övriga byggnader

Riktgivande intervall för brandsyner	**12 mån**	**24 mån**	**36 mån**	**48 mån**	**60 mån**	**96 mån**	**120 mån**
Kontorsbyggnader och arbetsplatsutrymmen							**120**
Byggnader för brand- och räddningsväsendet					**60**		
Byggnaden hör inte till någon annan grupp, men är ansluten till nödcentralen[1)]					**60**		
Brand- och explosionsfarliga utrymmen							
kall distributionsstation, inga byggnader			**36**				
distributionsstation, t.ex. trafikaffärer		**24**					
Seveso-objekt och motsvarade							
säkerhetsutredningsanläggningar	**12**						
funktionsprincipsanläggningar	**12**						
tillståndsanläggningar		**24**					
anmälningsanläggningar			**36**				
kemikaliebangårdar och områden för farliga ämnen i hamnar, logistikcentraler för landtrafik[2)]	**12**						
Torvutvinningsområden	**12**						
Kulturhistoriskt värdefull byggnad[3)]	**Övervägande från fall till fall**						
Andra byggnader och objekt[4)]	**Övervägande från fall till fall**						

1) T.ex. bilagarage som är försedda med automatisk brandlarmanläggning.
2) Traficom har bestämt att när syneintervallen för kemikaliebangårdar, logistikcentraler och landtrafikterminaler bestäms ska man åtminstone beakta verksamhetens omfattning och andelen av eventuella farliga ämnen i som transporteras.
3) När man definierar kulturhistoriskt värdefulla objekt utnyttjar man den av Museiverket år 2012 utarbetade Haag-listan över nationellt viktiga objekt
4) T.ex. gruvor, byggande under jord Nationellt värdefull kulturegendom har inventerats i Haag-listan. Haag-inventeringslistan är till sin karaktär en myndighetsutredning som i första hand är avsedd för myndigheternas bruk.